

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2003 M. KOVO 3 D. NUTARIMO NR. 277 „DĖL ĮMONIŲ, VEIKIANČIŲ
ENERGETIKOS SRITYJE, ENERGIJOS AR KURO, KURIŲ REIKIA ELEKTROS IR
ŠILUMOS ENERGIJAI GAMINTI, PIRKIMŲ TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-20-292) (20-2684)**

2020-03-16 Nr. NV-704

Vilnius

Projekto rengėjas: Energetikos ministerija.

Projekto tikslas: siekiama didinti skaidrumą biokuro rinkoje ir supaprastinti energijos išteklių pirkimo–pardavimo sandorių sudarymą bei apskaitą.

Dabartinė situacija:

Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklėse įtvirtintas reikalavimas, kad perkami biokuro produktai privalo būti įsigijami tonomis naftos ekvivalento (toliau – tne), užkerta kelią energijos išteklių energetikos įmonėms ir operatoriui vykdyti prekybą MWh. Tai sukelia šias problemas:

- energijos išteklius perkant tne, o galutiniams vartotojams energiją parduodant ct/kWh, atsiranda apvalinimo paklaida;
- tne, kaip matavimo vienetas, vartotojams nėra aiškus ir jiems sunku palyginti, kokią dalį energijos ištekliai sudaro galutinėje energijos kainoje;
- Lietuvoje elektros ir dujų sektoriuose energijos (energijos išteklių) prekyba ir apskaita vykdoma MWh, o šilumos sektoriuje pagrindinis energijos išteklius – biokuras, perkamas tne. Lyginant šiuos skirtingus energijos išteklius būtina konvertuoti vieną energijos išteklių į kitą, taip be reikalo apsunkinami skaičiavimai;
- kaimyninėse valstybėse (Latvija, Estija, Suomija, Švedija ir kt.) energijos išteklių prekyba vykdoma MWh, todėl išteklių biržos operatoriui, plečiant veiklą kaimyninėse valstybėse ir užtikrinant energijos išteklių importą ar eksportą, be tikslo yra apsunkinamas energijos išteklių sandorių sudarymas ir apskaita.

Priėmus Nutarimo projektą, bus paprasčiau palyginti rinkoje perkamus skirtingus energijos išteklius (dujas, biokurą ir kt.) ir energijos išteklių dalį galutinėje energijos kainoje. Suvienodinus matavimo vienetus kaimyninėse valstybėse, bus sudaromos palankesnės sąlygos prekybai ir didinama konkurencija.

Papildomi kaštai energetikos įmonėms ar išteklių biržos operatoriui nenumatomi.

Projekto esmė:

- ✓ Nustatyti, kad prekyba biokuro produktais būtų vykdoma megavatvalandėmis;
- ✓ Atlikti redakcinius pakeitimus dėl 2019 m. liepos 1 d. veiklą pradėjusios Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos.

Atitiktis Vyriausybės programai: nutarimo projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Derinimas: Nutarimo projektas 2020 m. sausio 20 d. pateiktas viešajam derinimui ir paskelbtas teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Nutarimo projektas derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Konkurencijos taryba, Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT), Viešųjų pirkimų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, Lietuvos nepriklausomų šilumos gamintojų asociacija, Lietuvos elektros energijos gamintojų asociacija, Lietuvos biomasės energetikos asociacija LITBIOMA, BALTPPOOL UAB.

2020 m. vasario 12 d. suorganizuotas tarpinstitucinis pasitarimas tarp Energetikos ministerijos, VERT ir BALTPPOOL UAB, kuriame suderinta dalis pateiktų pasiūlymų. Susitarta, kad prekyba biokuro produktais bus vykdoma MWh, tačiau biokuro kiekio apskaita ir toliau bus vykdoma tiek tne, tiek MWh. Atitinkamai išteklių biržos operatorius, siekdamas palengvinti skaičiavimus energetikos įmonėms, ir toliau teikdamas sąskaitas, pateiks nupirkto biokuro kiekį tiek MWh, tiek tne.

Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma. Pagrindinės pastabos dėl nutarimo esmės yra iš VERT, jos susijusios su nutarimo projektu įtakojamų VERT vidaus dokumentų keitimo poreikiu, bei galimai apsunkinta duomenų analize. Vertintina, kad Energetikos ministerijos derinimo pažymoje teikiami argumentai dėl neatsižvelgimo yra pagrįsti.

Vyriausybės kanceliarijos teisės grupė turėjo keletą tikslinamojo pobūdžio pastabų, kurias iki svarstymo posėdyje rengėjams siūlytina aptarti darbo tvarka.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė